

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ОЛИЙ ВА ЎРТА МАХСУС ТАЪЛИМ
ВАЗИРЛИГИ

НИЗОМИЙ НОМИДАГИ ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ПЕДАГОГИКА
УНИВЕРСИТЕТИ

ХОРШУНОСЛИК АСОСЛАРИ

Олий ўқув юртлари “Санъат” факультети талабалари учун

Тошкент 2007

Р.Н.Мухитдинова

Хоршунослик асослари

ўқув қўлланма

Тошкент 2007

Р.Н.Мухитдинова

Хоршунослик асослари ўқув қўлланмаси олий ўқув юртлари мусиқа санъат факультети талабалари ва педагогларига мўлжалланган.

Хозирги замон хор санъатининг шаклланиш ва ривожланиш тарихи.

Хор билан ишлаш назарий ва амалий услубий ишлар.

Хор жамоасини ташкил қилиш ва хорни бошқариш методлари.

Хор асарларини таҳлил қилиш.

Текшириш учун тест саволлари.

Ҳар бир бўлимни мустаҳкамлаш

учун тест саволлар мажмуаси.

Назорат иши учун мавзулар.

Илова.

Адабиётлар рўйхати берилган.

Эътиборингизга ҳавола этилаётган ўқув қўлланма баркамол авлодни вояга етказиш соҳасида Республикамизда олиб борилаётган маданий ва маърифий ислохотлар, чоп этилган мавжуд адабиётлардан ижодий фойдаланиш асосида яратилди.

Ўқув қўлланма тўғрисида қисқача маълумот

Хоршунослик асослари ўқув қўлланмаси кадрлар тайёрлаш миллий дастурига мувофиқ, Давлат таълим стандартлари асосида тайёрланди. Мазкур ўқув қўлланма олий ўқув юртларнинг муסיқий таълим йўналиши талабалари учун мўлжалланган. Ушбу қўлланмада болалар ва катталар профессионал ва хаваскорлик хор жамоасини ташкил қилиш ва унга дириижёр-рахбарлак қилиш борасида назарий ва амалий билим малака ва кўникмалари атрофлича ёритиб берилган. ҳар бир бўлимни мустаҳкамлаш учун саволлар, мустақил назорат иши учун мавзулар, муסיқа луғати ва фойдаланиш учун адабиётлар рўйҳати берилган. Ётиборингизга ҳавола этилаётган ўқув қўлланма баркамол ёш авлодни вояга етказиш соҳасида республикамизда олиб борилаётган, маданият ва санъат, маданий ва маърифий ислохотлар, чоп этилган мавжуд адабиётлардан ижодий фойдаланиш асосида яратилди.

Кадрлар тайёрлаш бўйича Миллий дастур тасодифан пайдо бўлгани йўқ-бу айнан-шу халқимизнинг қон-қонига сингиган маърифат қонуниятининг давоми.

И.А.Каримов.

Хоршунослик асослари фанининг мақсад ва вазифалари.

Келажак бугундан бошланади дейди доно халқимиз. Ёш авлодни келгуси ҳаёти уни инсон қилиб кўрсатувчи рухий ва маънавий жараённинг қай мақсадга йўналтириб келиб чиқадиган муҳим вазифаларни бажаришга боғлиқ.

Хоршунослик фанининг мақсади Республикаимизнинг умумтаълим мактаблари, мусиқа мактаблари коллеж ва академ лицейлари мусиқа педагогика санъат факультетларида адарсда ва дарсдан ташқари олиб борилган хор жамоалари, вокал ансамбллари, кўшиқ ва фольклор ансамбллари, тўғараклар жамоасини ташкил қилиш ва уларга раҳбарлик қилиш киради.

Муסיкий тарбия самарадорлигини тинмай ошириш ва дунё талаблари даражасига олиб чиқиш масалаларига ижодий ёндашиш.

Бўлажак мусиқа ўқитувчи ва тарбиячиларни вояга етказиш масалалари узлуксиз таълим тизимини янги педагогик технологияларидан ўз ўрнида фойдаланиш. Муסיкий таълим тизимини ривожлантириш. Хор жамоалари, муסיкий ижодий тўғараклар ташкил этиш ва ижро санъатини юқори кўтаришдир.

Хоршунослик асослари фанининг вазифалари:

Хоршунослик фанининг назарий ва амалий методикасини янги педагогик технология қонунларига амал қилиш. Хоршунослик санъатининг назариясидаги қоида, қонун, тамойил, метод ва усулларини ўргатиш. Хор жамоаларини ташкил қилиш ва уларни бошқариш. Бўлажак хор дирижёрлари ва мусиқа ўқитувчиларига ўргатиш. Болалар хор жамоасини бошқариш усул ва методларининг энг муҳим турлари ва шакллари. Хор жамоасини бошқариш масалаларини чуқур ўрганиб бўлажак мусиқа ўқитувчиларини қандай тайёрлаш муаммоларини ҳал қилиш. Ёш авлодни умуминсоний ва миллий қадриятлар руҳида тарбиялаш, хор маданиятини кенг кўламда тарғибот қилиш, ёш авлоднинг эстетик дид, маънавий баркамоллигини ривожлантиришда ишонч, меҳр, оқибат, инсоф, сабр-тоқат, адолат маърифат чўққиларини ишғол қилишни ҳар бир ўқувчи ва талаба онгига сингдириш - Хоршунослик фанининг асосий вазифаларига киради.

Саволлар.

1. Хоршунослик фанини мақсад ва вазифаларини шарҳлаб беринг.
2. Хоршуносликка оид тушунчалар, уларнинг моҳияти нимада?